

22 – Επιλογή εποπτικού υλικού για γλωσσικές δραστηριότητες: μερικές οδηγίες

Σκοπός: Αυτό το εργαλείο παρουσιάζει ορισμένα ζητήματα που θα πρέπει να λαμβάνετε υπόψη κατά την επιλογή του εποπτικού υλικού που θα χρησιμοποιήσετε με τους πρόσφυγες, καθώς και κάποιες ιδέες για το πού μπορείτε να το βρείτε και πώς να φτιάξετε το δικό σας απόθεμα.

Εποπτικό υλικό: ένα πολύτιμο μέσο

Οι εικόνες και τα αντικείμενα καθημερινής χρήσης (εποπτικό υλικό) μπορούν να αποτελέσουν ένα ανεκτίμητο μέσο για τη διεξαγωγή γλωσσικών δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα με άτομα βασικών μαθησιακών επιπέδων. Το υλικό αυτό μπορεί να αποτελέσει:

- ένα μη λεκτικό ερέθισμα που προωθεί την αλληλεπίδραση μεταξύ εθελοντών και προσφύγων, καθώς και μεταξύ προσφύγων.
- ένα μέσο εύκολης μετάδοσης της έννοιας των καινούριων λέξεων (λεξιλόγιο).
- τρόπο εξοικείωσης των προσφύγων με τα χαρακτηριστικά της χώρας ή της κοινότητας υποδοχής.
- κίνητρο και πρόκληση ενδιαφέροντος, αφού οι πρόσφυγες θα μπορούν να συλλέγουν και να χρησιμοποιούν δικές τους φωτογραφίες/εικόνες κατά τη διενέργεια των γλωσσικών δραστηριοτήτων.

Ποικιλία εποπτικών μέσων

Εικόνες βρίσκουμε σε διάφορες μορφές:

- Φωτογραφικές εικόνες που μπορούμε να κατεβάζουμε ή να δείχνουμε στο διαδίκτυο, να φωτοτυπούμε από βιβλία, να κόβουμε από περιοδικά και φυλλάδια, ή να δημιουργούμε μόνοι μας χρησιμοποιώντας φωτογραφική μηχανή ή την κάμερα του κινητού μας.
- Σχέδια ή ζωγραφιές, όπως «καλλιτεχνικά» σκίτσα και γελοιογραφίες, που μπορούμε να βρίσκουμε στο Διαδίκτυο, να φωτοτυπούμε ή να κόβουμε από εικονογραφημένα περιοδικά και άλλα έντυπα όπως π.χ. μπροσούρες από γκαλερί έργων τέχνης και καρτ ποστάλ, ή ζωγραφισμένες σε χαρτί ή πίνακα.
- Απεικονιστικές επιγραφές και σύμβολα που συναντάμε σε δημόσιους χώρους, επάνω σε πόρτες (π.χ. τουαλέτας), ή με τη μορφή ψηφιακών απεικονίσεων (emojicons) σε κινητά τηλέφωνα, κ.λπ.

Εύρεση κατάλληλων αντικειμένων

Αντικείμενα καθημερινής χρήσης είναι εύκολο να βρούμε, για παράδειγμα στην κουζίνα του σπιτιού, στο γραφείο, στην τσέπη ή στην τσάντα μας, κ.λπ. Αν χρειαστεί, αντί για πραγματικά τέτοια αντικείμενα, μπορούμε να χρησιμοποιούμε διάφορες εικόνες τους.

Ιδέες για να φτιάξετε το δικό σας απόθεμα εποπτικού υλικού

Μια καλή ιδέα είναι να δημιουργήσετε μια «βιβλιοθήκη» εποπτικού υλικού που θα μπορείτε να χρησιμοποιείτε ξανά και ξανά. Αν εφαρμόζετε αυτή την ιδέα εσείς και οι συνάδελφοί σας, σκεφτείτε τρόπους για να φυλάξετε και να οργανώσετε το απόθεμα του εποπτικού υλικού σας, ώστε να έχετε άμεση πρόσβαση σε οτιδήποτε χρειάζεστε.

Αν διαθέτετε φορητό υπολογιστή, οθόνη ή προτζέκτορα, μπορείτε να τα χρησιμοποιείτε για να προβάλλετε εικόνες και αντικείμενα από το εποπτικό υλικό σας. Ωστόσο, για λόγους μεγαλύτερης ευελιξίας, τα στοιχεία του εποπτικού που μπορούν να συλλέγονται, να μοιράζονται και να περνούν από χέρι σε χέρι, κεντρίζουν το ενδιαφέρον περισσότερο.

Προσεκτική επιλογή των υποστηρικτικών μέσων

Όπως ισχύει και για άλλα μέσα που μπορούν να εξυπηρετούν την πραγματοποίηση γλωσσικών δραστηριοτήτων, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή και στο περιεχόμενο των εικόνων, καθώς και στη φύση των πραγματικών, καθημερινών αντικειμένων. Να έχετε κατά νου τα ακόλουθα ερωτήματα, όταν επιλέγετε υποστηρικτικά μέσα που σκοπεύετε να χρησιμοποιήσετε με τους πρόσφυγες.

1. Σε ποιους πολιτισμικούς συνειρμούς παραπέμπει η συγκεκριμένη εικόνα (ή το αντικείμενο); Μήπως θεωρηθεί προσβλητικό για άτομα με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο; Θα οδηγήσει, ίσως, σε περίπλοκες ή αμφιλεγόμενες εξηγήσεις;
2. Είναι η εικόνα ή το αντικείμενο κατάλληλα για τον επιδιωκόμενο σκοπό; Θα σας βοηθήσει να οργανώσετε μια δραστηριότητα ή να εισάγετε νέο λεξιλόγιο ή μπορεί να αποτελέσει ερέθισμα αλληλεπίδρασης;
3. Η εικόνα ή το αντικείμενο είναι σχετικό ή ενδιαφέρον για τους πρόσφυγες; Θα τους δώσει κίνητρο, θα ενισχύσει κατά κάποιον τρόπο την ικανότητά τους να κατανοούν ή μήπως θα δυσκολευτούν να το ερμηνεύσουν ή να το συσχετίσουν με τις δικές τους εμπειρίες;
4. Είναι αρκετά καλό ποιοτικά; Είναι σαφές και εύκολο να το καταλάβουν; Είναι αρκετά μεγάλο, είναι σε καλή κατάσταση ή, στην περίπτωση εικόνων, είναι ευδιάκριτο το περιεχόμενό τους;
5. Είναι κάτι που αξίζει να το φυλάξετε; Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μελλοντικά, είτε από εσάς είτε από άλλους εθελοντές; Μπορεί να αποκτήσει μια μονιμότερη χρήση αν, για παράδειγμα, το κολλήσετε με αυτοκόλλητη ταινία σ' ένα χαρτόνι ή το πλαστικοποιήσετε;
6. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τη συγκεκριμένη εικόνα από νομική άποψη; Απαιτείται κάποια ειδική άδεια για τη μεταφόρτωση και τη χρήση του; Απαιτεί την εκτύπωση επιβεβαίωσης λήψης;

Για περισσότερες προτάσεις σχετικά με τη χρήση εικόνων στις δραστηριότητες γλωσσικής υποστήριξης που οργανώνετε, συμβουλευτείτε για παράδειγμα, τα Εργαλεία 35 [Ιδέες για την εκμάθηση βασικού λεξιλογίου: η καθημερινή ζωή](#) και 36 [Βασικό λεξιλόγιο για έκφραση απόψεων και συναισθημάτων](#).